

Sygn. akt : VU 1695/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 listopada 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1695/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu M. K. prawa do emerytury górniczej.

W uzasadnieniu wskazał, że nie ma on prawa do emerytury na podstawie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (dalej „ustawa emerytalna”), gdyż na dzień 31 sierpnia 2013 r. udowodnił 20 lata, 8 miesięcy i 5 dni pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat. Ponadto organ rentowy poinformował, że nie uznano 2040 dniówek na podstawie zaświadczenia wystawionego przez Biuro Usług(...) w W. z dnia 3 lutego 2010 r., gdyż zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23.12.1994r. w sprawie określenia stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej tylko zakład pracy może prowadzić ewidencję okresów zatrudnienia na stanowiskach objętych w.w. rozporządzeniem. Nadto organ wskazał, że wobec rozbieżności w dokumentacji dotyczącej ilości dni przepracowanych przez ubezpieczonego w przodku w maju 2012r., przyjęto ilość 19 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. K. zarzucając, że nie ma możliwości uzyskania zaświadczenia o przepracowaniu 2040 dniówek w okresie od 24 czerwca 1980 r. do 6 marca 1990 r. od ówczesnego pracodawcy – Przedsiębiorstwa (...) w W. ((...) W.), gdyż od 1994 r. podmiot ten nie istnieje.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując treść zaskarżonej decyzji.

W piśmie procesowym z dnia 24 listopada 2014 r. organ rentowy sprecyzował, iż wydając zaskarżoną decyzję uwzględniono wnioskodawcy pracę górniczą z przelicznikiem 1,5 w okresach:

- 10.06.1975r.- 31.12.1975r.,
- 24.06.1980r.- 19.04.1988r.,
- 21.06.1989r.- 14.12.1990r.,
- 01.02.2005r.- 30.09.2012r.,
- 02.10.2012r.- 3 1.08.2013r.,

z wyłączeniem okresów niezdolności do pracy:

- 19.03.2007r.- 30.03.2007r.,
- 09.07.2009r.- 07.08.2009r.,
- 25.08.2009r.- 21.01.2010r.

Ponadto uwzględniono dwa okresy w wymiarze półtorakrotnym: od 07.03.1990r. do 14.12.1990r. w ilości 32 dniówek oraz od 01.02.2005r. do 30.09.2012r. w ilości 1427 dniówek. Łącznie wnioskodawca udowodnił zatem 20 lat, 8 miesięcy i 5 dni pracy górniczej. Jednocześnie Zakład poinformował, iż po uwzględnieniu dniówek w wymiarze półtorakrotnym, wykazanych w zaświadczeniu z dnia 03.02.2010r. w okresach:

- 24.06.1980r.- 3 1.12.1980r.- w ilości 146,
- 01.01.1981r.- 19.04.1988r.-w ilości 1484,
- 21.06.1989r.- 06.03.1990r.- w ilości 130,

łącznie udowodniony wymiar okresów pracy górniczej wynosiłby 23 lata, 11 miesięcy i 16 dni.

Na rozprawie dnia 8 grudnia 2014 r. wnioskodawca, precyzując odwołanie, wniósł o wliczenie do stażu pracy górniczej wskazanych przez organ rentowy w w.w. piśmie procesowym okresów jego niezdolności do pracy, a nadto domagał się ustalenia, iż po prawidłowym przeliczeniu uwzględnionych przez organ okresów pracy górniczej na dniówki posiada on łącznie z okresem niezdolności do pracy 27 lat i 6 miesięcy stażu pracy górniczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

M. K., urodzony (...), wykonywał pracę górniczą w okresach:

- 10.06.1975r.- 31.12.1975r. – jako ślusarz samojezdnych maszyn i urządzeń górniczych pod ziemią w (...) Zakłady (...) w P.,
- 24.06.1980r. - 19.04.1988r. i od 21.06.1989r. do 14.12.1990r. – jako górnik ładowacz i górnik pod ziemią w Zakładzie (...) w W.,
- 01.02.2005r.- 30.09.2012 r.– górnik operator samojezdnych ciężkich maszyn górniczych pod ziemią w Przedsiębiorstwie (...) Sp. zo.o. w L. w likwidacji,
- 02.10.2012r.- 31.08.2013r. – jako górnik operator pod ziemią w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w L.,

W okresie od 21 kwietnia 1988 r. do 21 czerwca 1989 r. wnioskodawca był zatrudniony przy budowie tunelów pod drogi i autostrady w Turcji w ramach kontraktu zagranicznego.

Wnioskodawca w okresach od 19.03.2007r. do 30.03.2007 r., od 09.07.2009r. do 07.08.2009r. oraz od 25.08.2009r. do 21.01.2010r., tj. łącznie przez 138 dni, pozostawał niezdolny do pracy.

W okresie zatrudnienia od 07.03.1990r. do 14.12.1990r. wnioskodawca przepracował 32 dniówek, a od 01.02.2005r. do 30.09.2012r. 1427 dniówek liczonych w wymiarze półtorakrotnym do emerytury górniczej.

W okresach od 24.06.1980r. do 31.12.1980r, od 01.01.1981r. do 19.04.1988r. oraz od 21.06.1989r. do 06.03.1990 r. wnioskodawca przepracował też odpowiednio 146,1484 i 130 (łącznie 1760) dniówek liczonych w wymiarze półtorakrotnym do emerytury górniczej. W powyższych okresach zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w W. jako górnik dołowy, w tym w zespole drążącym przodki i ładowaniu urobku.

Przy uwzględnieniu wszystkich wyżej wymienionych dniówek przodkowych łączny udowodniony wymiar okresów pracy górniczej wnioskodawcy wynosiłby 23 lat, 11 miesięcy i 16 dni pracy górniczej.

Dowód: - dokumenty w aktach osobowych: tom I: świadectwa pracy (k.5,10-13); tom II: zaświadczenie (k. 8), świadectwo pracy z załącznikiem (k. 10-11), świadectwo pracy (k. 12-13, zaświadczenia (k. 15-24), zaświadczenie (k. 27)

-zeznania świadków J. J., k. 28 v, e-protokół 00:08:05 i nast., A. R. – k. 28 v, e-protokół 00:15:38 i nast.

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 43,e-protokół 00:02:31 i nast.

- pismo ZUS, k. 52

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 50a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)ukończył 55 lat życia;

2)ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3)nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Spornym w sprawie postawało ustalenie, czy wnioskodawca wykazał 25 lat pracy górniczej i równorzędnej.

Zgodnie z przepisem art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią zalicza się w wymiarze półtorakrotnym okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębianiu szybów i robotach szybowych. Szczegółowe określenie stanowisk pracy, na których zatrudnienie zalicza się dla celów emerytalnych w wymiarze półtorakrotnym określa wciąż obowiązujące rozporządzenie z dnia 23 grudnia 1994 r. sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do emerytury i renty.

Uwzględniając treść § 31 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. nr 10, poz.49 ze zm.) podane w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia, dniówki robocze zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni robocze, a za okresy przed dniem 1 stycznia 1981 r. - 25 dni roboczych.

Jeśli zaś okresy pracy górniczej nie są wskazane w dniówkach i dotyczą wykonywania prac górniczych innych niż wskazanych w art. 50 d ustawy emerytalnej, do stażu pracy wlicza się rzeczywiste kalendarzowe okresy takiej pracy, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a zgodnie z art. 51 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury stosuje się następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;
- 4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, pod warunkiem wykonywania takiej pracy co najmniej przez 5 lat, z zastrzeżeniem, że łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa wyżej uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Nie zasługuje zatem na aprobatę sposób wyliczenia stażu pracy przedstawiony w toku postępowania przez wnioskodawcę, który okresy zatrudnienia w dniach: - 10.06.1975r.- 31.12.1975r.,- 24.06.1980r.- 19.04.1988r., 21.06.1989r.- 14.12.1990r., 01.02.2005r.- 30.09.2012 r. i 02.10.2012r.- 31.08.2013r., przeliczył na dniówki przodkowe z założeniem 25 – i 22 – dniowego miesiąca pracy w wymiarze półtorakrotnym. Taka metoda ustalenia stażu pracy górniczej nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach, bowiem art. 50 d ustawy emerytalnej ma zastosowanie jedynie do dniówkowo określonych okresów pracy górniczej i tylko w sytuacjach określonych ust. 1 pkt 1-2 tego artykułu.

Sąd za zasadne uznał wliczenie do stażu pracy górniczej dniówek zaliczonych przez organ rentowy w okresach zatrudnienia od 07.03.1990r. do 14.12.1990r. (32 dniówki) i od 01.02.2005r. do 30.09.2012r. (1427 dniówek) liczonych w wymiarze półtorakrotnym do emerytury górniczej. Nadto materiał dowodowy zgromadzony w sprawie pozwalał na zaliczenie do emerytury górniczej łącznie 1760 dniówek liczonych w wymiarze półtorakrotnym, a wypracowanych przez wnioskodawcę w okresach od 24.06.1980r. do 31.12.1980r, od 01.01.1981r. do 19.04.1988r. oraz od 21.06.1989r. do 06.03.1990r. w Przedsiębiorstwie (...) w W.. W tym zakresie Sąd uznał zaświadczenie z dnia 3 lutego 2010 r. za w pełni wiarygodne w świetle spójnych zeznań świadków, opisujących rzeczywisty charakter pracy wnioskodawcy w tych okresach, niesprzecznych z treścią przesłuchania samego wnioskodawcy.

W pozostałym zakresie stanowisko skarżącego nie mogło być uwzględnione w żadnej mierze.

Odnośnie zaliczenia do stażu pracy górniczej okresów nieskładkowych, w myśl art. 50e ust. 2, zalicza się następujące - poza pracą górniczą wykonywaną pod ziemią (tj. tylko w kopalniach głębinowych) - okresy: 1) niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne oraz 2) czasowego oddelegowania pracowników: a) członków drużyn ratowniczych kopalń wymienionych wyłącznie w art. 50c ust. 1 pkt 1 (kopalnie węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów i barytu, w których złoża wydobywane są pod ziemią), b) mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz c) ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego - do zawodowego pogotowia ratowniczego w (...) S.A. w B., w (...) S.A. Oddział (...) w L. lub w okręgowych stacjach ratownictwa górniczego. Warunkiem koniecznym zaliczenia powyższych okresów jest to, by były bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią

stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadając w czasie trwania stosunku pracy. Tymczasem w niniejszej sprawie wnioskodawca nie udowodnił, by wskazane przez niego okresy niezdolności do pracy były spowodowane wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Nie było też podstaw do potraktowania stażu pracy wnioskodawcy w Turcji przy drażeniu tuneli pod drogi i autostrady jako pracy górniczej bądź okresu równoważnego w rozumieniu ust. 1 i 2 art. 50 c ustawy emerytalnej. Jakkolwiek Sąd nie kwestionuje, iż prace wykonywane przez wnioskodawcę na kontrakcie zagranicznym były tzw. pracami „ziemnymi”, które wymagały użycia technik i sprzętu górniczego, to prace te nie były wykonywane na rzecz kopalni, przedsiębiorstwa bądź innych podmiotów, określonych w ust. 1 pkt 1-4 art. 50 c ustawy emerytalnej, zajmujących się szeroko pojętym wydobywaniem kopalin ze złóż. Z tego powodu prace te nie podlegają zaliczeniu jako praca górnicza.

Należy też zauważyć, że nawet gdyby do uznanego przez organ emerytalny okresu pracy górniczej doliczyć uwzględnione przez Sąd 1760 dniówek pracy na przodku w półtorakrotnym wymiarze, to za udowodniony wymiar pracy górniczej należałoby uznać jedynie 23 lata 11 miesięcy i 16 dni.

Niewystarczające do spełnienia wymogu co najmniej 25 lat pracy górniczej byłoby też ewentualne doliczenie okresu pracy wnioskodawcy w Turcji przy budowie tuneli drogowych oraz 138 dni okresów nieskładkowych.

Kierując się powyższym, niepodzielając nadto przyjętej przez wnioskodawcę metody przeliczania okresów pracy górniczej na dniówki, Sąd zaskarżoną decyzję odmowną uznał za prawidłową i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.